

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

Előfizetési árak:		Vidékre küldve:	
Helyben:			
Egy évre . . . 10 kor. — fill.	Egy évre . . . 16 kor. — fill.		
Fél évre . . . 5 " — "	Fél évre . . . 8 " — "		
Negyed évre . . . 2 " — "	Negyed évre . . . 4 " — "		
Egy óra . . . 1 " — "	Egy óra . . . 1 " — "		
Egyes szám ára 4 fillér.			

Felolvasó szerkesztő: **BENEDEK JÁNOS.**
Kiadók: **HOFFMANN és KRONOVITZ.**

Hirdetési díjak:
Hat hasábos petit sor 10 fillér. Nagyobb terjedelmű és többször megjelenő hirdetések jutányosan. — Apró hirdetés minden szó 4 fillér.

TÁVIRATOK.

A képviselőház ülése.

— A „Debreczen” eredeti távirata. —

Budapest, febr. 5.

A képviselőházban ma Rudnyánszky a Polyák-féle incompatibilis esetet hozta szóba. Olay Lajos oda nyilatkozott, hogy ő nem akart senkit gyanusítani a bizottságban, de állítását teljes egészében fentartja s az köztudomású dolog.

Majd Rakovszky szólalt fel e tárgyan. Ő — ugymond — indiskreciót lát abban, hogy ez a dolog nyilvánossá vált s felszólítja Olayt, hogy nevezze meg a forrást, hogy kitől hallotta. Olay visszautasítja Rakovszky felszólítását.

Rakovszky: Polyák incompatibilitásának kimondásánál anyagi érdek játszott főszerepet.

Rudnyánszky: Nem áll! A bizottságot az vezette, hogy a wagon-kölcsönző társaságnak csak rövid lejáratú szerződése van az állammal.

Biztosra veszem, hogy Polyák nemsokára felszabadul az incompatibilitás alul.

Ugron: Hát a bizottság tagjai, azok még magánuton sem fordultak Bánffyhoz információért?

Nem. Nincs tudomásuk — felelte Rudnyánszky.

Az ülésen ezután folytatták a földmívelési tärca költségvetését.

A burok szabadságharcza.

A „Debreczen” eredeti távirata.

Budapest, február 5.

A Daily Telegraph értesülése szerint Botha kétezer emberrel betört a Fokföldre.

Egy osztrák-magyar hajó veszedelme.

A „Debreczen” eredeti távirata.

Trieszt, febr. 5.

A Zenith nevű osztrák-magyar shooner, amely e hó 2-án Parenzo mellett megfeneklett, nagyon kedvezőtlen helyzetben van. A hajó feneke ki van törve. Az időjárás nagyon kedvezőtlen.

Éhinség Oroszországban.

— A „Debreczen” eredeti távirata, —

Pétervár, február 5.

A kherszoni kerületben az éhinség borzalmas. A lakosság éhezik s tömegesen pusztul el naponként.

Az osztrák trónbeszéd.

A „Debreczen” eredeti távirata.

Bécs, febr. 5.

Ő felsége a Burg nagy szertartástermében olvasta föl a trónbeszédet. Ő felsége pontban 12 órakor jelent meg. Előtte léptek be az összes miniszterek. Ottó, Károly Ferdinánd, Lipót Szalvátor és Rainer főherczegek, az első főudvarmester a páleával és a főudvarnagy az ország kardjával. A képviselőház és az urakháza tagjai már ott voltak a teremben. A miniszterek a trónemlévénytől balra, a főherczegek magán az emelvényen foglaltak helyet. Ő felsége azután fölment a trónra és fölött fölvel felolvasta a trónbeszédet, a mely után kíséretével ugyanolyan sorrendben, a mint jöttek, visszavonult belső termeibe. A hölgyek közül jelen voltak Erzebet Mária, Mária Jozefa és Mária Terézia főherczegnők főudvarmesternőikkel.

Ő felsége belépésekor és távozásakor Windischgrätz herczeg, az urakházának elnöke éltette ő felségét, a mit a jelen voltak lelkesen visszhangoztattak. Mikor az uralkodó belső termeiből kijött és mikor visszatért, a külső Burgtéren fölállított vadász-zászlóalj zene mellett szabályszerűen tisztelgett. A trónbeszédet ismételtlen élénk tetszésnyilvánítással szakították félbe, a mi a fölolvadás befejezése után ismétlődött.

Tózsde.

Budapest, 1901. febr. 5.

Holländer Adolf és Fia debreczeni termény kereskedő cég távirati tudósítása a mai budapesti ákról:

Déli z á r l a t:

Buza	1901. Áprilisra	7.41	7.42
	1901. Októberre	7.55	7.56
Rozs	1901. Áprilisra	7.27	7.28
Tengeri	1901. Májusra	6.10	6.11
Zab	1901. Áprilisra	5.06	5.07

Készaru üzlet 5-ig olesóbb.

Amerika ³/₄ olesóbb.

Takarékpénztár.

Debreczen, február 5.

A hírlapi hirdetésekben látjuk, hogy kezdetét vette a pénzintézetek évi közgyűlésének ideje. Február s március hónapok vasárnapjai rendszerint ilyen gyűlésekkel vannak lefoglalva épen városunkban is, ahol nincs ugyan nagyon sok Bank, de mégis van elegendő arra nézve, hogy a nagyközönség foglalkozzék azok ügyeivel, üzleti eredményivel s működésüknek a közönségre s talán a közgazdaságra hatásával.

Nem vagyok a szokott értelemben pénzügyi szakember, szakértő, nem is állnak rendelkezésemre a helybeli pénzintézetek évi mérlegei, nincs tehát módomban s szándékomban sem volt s ma sincsen, hogy szakember nagy hangján avagy a szakember alaposságával bírálat alá vegyem a pénzintézetek működését s összehasonlítást tegyek azok működése között. Arra vállalkozom itt (s egyelőre) hogy a laikus észjárásával kimutassam, miszerint nincs jogosultsága annak, ha a pénzintézetek vezetősége a jövedelmet a részvényesek elől elidividálja az alapszabályszerű czelekon s alapokon kívül a tartalék alapok nagyobb mérvű dotációjára — és czelekom az, hogy ugy a vezetőségek, mint a némaságra utalt részvényesek figyelmét felhívjam arra, hogy erről gondoskodjanak, ha szabad mondanom „hazafiasabban”.

Előre kell bocsátani még azt, miszerint azt is tudom, hogy pénzintézetének főfő direktora — az Osztrák Magyar Bank illetve annak itteni fiókja nagy súlyt fektet arra, hogy a tartalék alapokat növeljék a Takarékpénztárnál s hogy a Takarékpénztárnak részére tőle nyerendő hitelre — a hitel mennyiségére befolyással bír ama tartalék alapok mennyisége — s nyomban meg is jegyzem, hogy az Osztrák Magyar Banknak ez az eljárása s elvi álláspontja helyes is — ugy a saját maga érdekében, mint általános szempontból is.

Azonban itt van az a határ, a mi — szerintem — különös figyelmet igényel.

A mig ugyanis lenni kell tartalék alapnak, a mig tudni illik ez felül áll minden kétségen: — addig más felől nem szabad azzal tulságba hajtani, mert a tulságba hajtással a meglevő jövedelem vonatik el a forgalomtól.

Tartalék alap teremtésének szükségése s helyessége bizonyítást nem igényel, — ez tehát nem is kérdés, — azzal foglalkoznom nem kell.

Foglalkozom tehát csak annak tulajdonságával.

Tulzásnak tartom részéről — példaképpen a mi debreczeni Első Takarékpénztárunknál azt, hogy a részvénytőke tartaléka 641.000 forint, míg maga a részvénytőke csak 600.000 frt. — továbbá külön tartalék tőke innen el vonva van a részvényektől további 70.500 frt. — Ezt én olybá nézem, mintha én — arra az esetre, hogy felépíthessem az esetleg leégő 10000 frt. értékű házat (voltaképp pedig annak leégő 1000 frt értékű tetőzetét.) 12000 frtot zsongorognék össze s tartanék a ládafiában meg akkor is, mikor talán evvel igen jól jövedelmező üzletet csinálhatnék.

Tulzásnak tartom midőn ugyanazon pénzintézet (a nyugdíj alapon és záloglevél biztosítási alapon kívül, a minnek pedig ide s tova nincs is mit biztosítani) értékpapírok árkülömbözeti alapja, ingatlanok értéke esökkenő alapja — s ismert házak (pedig az is csak ingatlanság) tartalék alapja címén 270.000 frttal többet zsongorog s von el a részvényesektől.

Mondom — nem vagyok bankár s így megengedheti velem szemben magának egy bankár avagy más szakértő is azt az ellenvetést, hogy hiszen a tartalékokba sorozott pénz nincs kivonva a forgalomból.

Ez ellenvetésre azonban azt felelem, hogy az csak kevésbé igaz.

Mert az igaz lehet, hogy a tartalékhoz sorozott ama pénz egyes megszorult emberek kikölesönöztesse — kell is hogy kikölesönöztesse sat. — de a pénznek ekként forgalomba becsatása nem ugyanazonos azzal, midőn a tulajdonos a maga jövedelmével rendelkezik — s a magatét költi.

A kölesönvevő legtöbbször kölesönöz

szükségből, úgy lehet oly tartozásának rendezésén, melyért ellenértéket soha sem látott, az ilyen pénzből a napi forgalom tehát keveset lát; avagy kölesönöz üzleti célokra, a mikor már inkább forog a kikölesönözött pénz a forgalomban.

Ez azonban mindig csak az adós pénze s nem a részvényes, nem a tulajdonos pénze. Arról a kölesönt kérőnek számolnia kell, az csak időlegesen marad nála — s ő utána ismét újabb kikölesönözknél, de a mit mint jövedelmet a részvényes megkap s mint jövedelmet elkölthet, az kint marad a forgalomban örökké és pedig a nélkül, hogy kamatot követelne attól a Takarékpénztár vagy bárki.

Úgy gondolom, hogy nemzetgazdaságilag roppant különbség van az amolyan vagy ilyen pénz között.

Próbáljuk példával világosítani.

Ha az a 270.000 frtnak s 641.000 frt meg 70.500 frtnak csupán csak egy része — mint a részvények utáni jövedelem nem volna elvonva a részvényektől, akkor ezek volnának vagy voltak volna vagyonosabbak ugyanezzel az összeggel.

Az az összeg — jó részben bizonyára hasznos dolgokba állattenyésztésbe s másfelől kényelmi dolgokba, a lakás kényelmesebbé tételére, öltözet neműek beszerzésére ölelemre, szóval mindenféle magán célokra felhasználva volna a nélkül, hogy kamatthez nyomná miatta az illetőket s a közönséget. És kell e mondanom, hogy eme körülmények által szolgálva volna az ipar, kereskedelem érdeke, a nemzeti közvagyonosodás is.

Abból azonban, hogy a Takarékpénztárak visszatartják a részvényektől, épen az ellenkező, az következik be, hogy talán

maga az a részvényes is. kitől részvényjövödelme eltartva van, vagy nélkülöz, vagy kölesönre szorul, az következik, hogy az a tartalékká gyűjtött pénz kamatozást igényel s évről-évre kivon a forgalomból egy igen jelentékeny összegű vagyont kamat gyanánt s azért, hogy tőkévé legyen s kamatot igényeljen.

Hova fog ez vezetni? — én nem tudom, itten sötét színekkel fejtegetni nem akarom. De ma, mikor ipar s kereskedelem pang s a nagy pénztartalékok mellett is be kell vallanunk, hogy nincs pénz, midőn az elszegényedés annyira láthatólag terjed: én idején valóban láttam a pénzintézetek figyelmét felhívni a mondottakra — arra, hogy a forgalomnak adják vissza a tartalékban tartott s kamat éhessé tett azt a pénzt, a minnek hivatása az, hogy kamatozás nélkül forogjon.

N.

Budapest, február 5.

A szentesi Ugron-párt fölözslása.

Szentesről írják: A szentesi Ugron-párt értekezletet tartott, amelyen azt az elvi határozatot hozta, hogy mint párt feloszlik és csatlakozik a függetlenségi és 48-as Kossuth-párthoz. Az általános képviselőválasztáson jelöltet nem állít, hanem a Kossuth-párttal szövetségbe vesz részt a választásban. Bizottságot küldtek ki oly célból, hogy ebben az irányban a Kossuth-párt vezetőségével tárgyaljanak.]

Kortés világ Marosvásárhelyen.

Holnap szerdán lesz az időközi képviselő választás Marosvásárhely mindkét választó kerületében. A kormánypárt minden fát megmozgat, hogy többségét ezuttal is

Leánynézőben.

A „Debreczen” tárczája.

Írta: **Kemecsey Jenő.**

(Folyt és vége.)

Hátulról azonban két kar ölelte át vállát és egy barna pelyhes arc borult, tolakodott az ő arca mellé s az ifju arc sugár bajusza ott motoszkált a szemek körül s végre egy esőket érzett a halántékán.

— Klári néni, édes, hát el sem akar bucsuzni tőlem? Még csak jó szerencsét sem kíván.

A vén kisasszony duzzogva rántotta meg a vállát.

— Eredj, a merre utad visz. Nem szeretlek. Tudod?

Hanem azért megfordult és két reszkető karjával magához ölelte a legény fejét és sirva simogatta a haját.

— Csak vőnek ne menj valahová, fiam. De valami könnyű lepkét se hozz. Mert legény vagy te, Péter. A biz! Nincs ám ilyen hét vármegyében sem. En dajkáltak. Tudod-e, olyat nézzél, a ki szeretni fog — bennünket is. Járj Isten hírével.

Megsókolta a hullámos fekete haját s könnyes szemmel, gyönyörködve és szívében növekedő nagy bizalommal és nem esekély büszkeséggel nézett utána, a mint a fiatal legény ezüst sarkantyúja végig esengett a szobán.

Az ajtónál két oldalról karába kapaszkodott Kanyáry Péternek a tekintetes asszony és Ilonka, a kis huga, egy tizenöt esztendőös szőke baba. És úgy mentek le a kocsizhoz hármashban, átölelkezve. A tekintetes asszony hallgatott, Ilonka azonban folyton fecsegett.

— Te, Peti, ha Bolyba betérsz, mondd meg a Juliskának, hogy süsse meg a violáját, egy sem teljes. Gyöngyvirágecsetet majd csinálok neki. A Karinak ne mondj semmit. Attól meg, tudod attól, ő tőle, gagy Ó-vel, hiszen tudod, hozz egy kis rózsabimbót.

— Hozok, szívem.

— És hozz még . . .

— Hozok Kassáról egy gyöngye főkötőt . . .

— Te, Peti . . .

Hamiskásan megfenyegette.

Csókók közt váltak el s a mint a legény kocsira ült, eselédék, kutyák, sőt még a pávák is mind odagyűltek a kocsiz köré a nap eseményéhez, mikor az urfi leánynézőbe indul s mintha minden szemből az áldásmondás sugárzott volna ki. Ilonka bedobott a kocsizába egy rózsát.

— Ezt add Neki! — mondotta s átölelte a mamáját.

— A Karinak? — szólt le a legény mosolyogva.

— Te, te! — kiáltott a leány és pirba borult arcát anyja vállára hajította.

— Hajts, Pista!

Az ostor megesördült, a négy esikő fölágaskodott és egyszerre galopba vágott. Ebben a pillanatban, mint a villám, ugrott a kocsiba a Tacsó, egy selyemszörű agár. Nem lehetett le sem verni. Azt is el kellett vinni. A nemesi kuriáról sirva, de büszkén s bizó örömmel néztek utánuk. A falu végén, az urasági téglavetőnél pedig, egy öreg fúzfa tövével ott állott a banda, őt czigánylegény és felbuzdultan húzta a Rákóczi-indulót.

Tavaszi napnak verőfényc terült el a zöldülő mezőségen s a hullámzó buzavetés közül nyájasan integetett a robogó kocsiz felé csillanós feje a kék buzavirágnak és a fehér matikának, Még a galambok is, az oszlopon álló duzzból, vidám hurrogással kiröppentek és suhogó szárnyverésük ott hangozott a leánynézőbe induló fiatal ur feje fölött.

A lovak kényesen bókoltak, szedegettek karesu lábukat, sörényük szinte zajlott a nyakuk fölött, a fiatal ur pedig elmerengve nézett maga elé. Szívéből valami meleg érzés fakadt fel, a mely lassan föl szállott a fejébe s kiült a két piros arcára, amikor egy düllőtnak jegenyefasora felé esett a tekintete. A jegenyesor végén egy nagy kert s abban magasra nőtt, hatalmas koronájú diófák és gesztenyefák közül egy uri ház látszott ki. Csipkeszárnyu, himes pillangók, ereszaljat kereső fecskék, csillogó

kierőszakolja. Mint tegnap ott járt tudósítónk biztos forrásból értesült: a párt kassza ismét mozgásba jött s biztos adatok igazolják hogy a kormány egyelőre 16,000 koronát küldött a marosvásárhelyi főispánhoz kortes czélokra. Az egyik mameluk jelölt Tauszik B. Jenő bank-direktor ur pedig ezen állásából merített befolyását veti latba a jó részben érdekelt választók előtt. Geréb Béla polgármester — a másik kormánypárti jelölt érdekében pedig erős mozgásban van a város összes közigazgatási gépezete — nagy dicsőségére az új választási törvénynek.

Az ottani mameluk-ujszágban a „Székely Lapok“ ifj. dr. Szász Károly úti a vasat a két mameluk mellett s többek közt a függetlenségi iparosokat elnevezi „a p a l l a t o k“-nak.

A mi jelöltjeink dr. Bedőházy Albert tanár és jeles író és Szakács Péter tekintélyes birtokos. Élénk mozgalom es lelkes hangulat uralkodik a mi pártunk ottani táborában is, a melyet kitartó buzgalommal lelkesítenek a Marosvásárhelyre érkezett orsz. képviselők, kik közül Barabás Béla tegnapielőtt jelent meg az országos párt részéről, a holnapi választáson pedig ott lesznek Papp Elek, Kubik Béla és Endrey Gyula. A választás eredményéről távirati értesítéssel tudatjuk olvasóinkat; tekintettel arra az országos érdeklődésre, mely ezuttal Marosvásárhely felé irányítja mindnyájunk figyelmét.

KÜLFÖLD.

A liliputi-hármaszövetség bukása.

Nem kis konternáziót okozott a minap Európában, mikor híre terjedt, hogy a Balkánon új hármasszövetség kerekedik, még hozzá határozottan ellenséges tendenciával Ausztria-Magyarország ellen. Montenegró, Szerbia és Bulgária voltak azok a vakmerők, a kik vállalkozni akartak rá, hogy kiszorítsák a Balkánról monarkiainkat. Meg is indult a tárgyalásuk s Daniló montenegrói trónörökös már várták is Belgráddal

folyásu patakoeska mind arra vette útját. Péter urfinak pedig egy nehéz sóhaj szakadt ki a kebléből.

— A Juliska, az édes kis Juliska! Elhagylak virágom, haragos rózsaszálam! Hiszen kinéznel.

Igy sóhajtott és rákiáltott a kocsisra: — Hajts! Tovább megyünk!

A Taeskö, a gazfi azonban leugrott a futó kocsiról s vidáman esaholva, szökdecselt a bolji jegenyesor közé.

— Tekintetes urfi, tán nem haragnának el azt a bestiát. Hátha lélek szól belőle! — szólt hátra a kocsis.

— Hát jól van Pista, fordulj be. A Taeskö már ott barátkozott a gesztenyefák között két kölyök kopóval, a melyeket fűgén ugrált keresztül, mikor a kanyári kocsis a fordulóhoz ért. Nyakán a Taeskönek egy kék pántlika libegett, talán épp a Juliska kisasszony himzőkosárkájából került rá.

Pista nagyot csördítgetett az ostorával, a nyelvél is esettengtetett, a lovak gyors iramlásban, kieresztett gyepelével, habot verve, szöktek előre. A szerszám csattogott, a gyepelős apró csengői pörögtek s a pacsírták riadoztak fel az utszéli vetésből. Mert úgy illik, hogy csengjen, bongjon, mikor legény jár a leány után.

ban, hogy az Obrenovicsok és Petrovicsok közötti régi gyűlésködést személyes megjelenésével eloszlassa. Ekkor azonban felvetődött az a kérdés, ki legyen a szövetség feje. Bolgár Ferdinánd nem jöhetett szóba, mért ő nem szuverén, hanem hűbérese a szultánnak Nikita fejedelem és Sándor király közül pedig kétségtelenül a szerb király való a rangban előbbre. Így álltak a dolgok, mikor egy napon Nikita felvette a királyi fenség czimet s ezzel eloszlatta a rangkülönbséget, kijelentve lapja által, hogy most már koránál és cziménél is ő lesz a Balkán-szövetség feje.

A szerb király nem hagyhatta magát s így hamarosan szíjjelfoszlott az a baráti szövetség, melylyel a két szerb uralkodó magát egymáshoz kötötte. Sándor király tudnivalik azzal válaszolt a Nikita rangemelésére, hogy Nisben, a szkupstina megnyitására, ilyen feliratu diadalkapukat állíttatott a maga fogadtatására: „Minden szerbek fejedelme“, „A szerbség egyedül hivatott egyesítője“ stb. Ezek aztán Montenegró vesztette el a jobbak fejét, s a cettinjei hivatalos lap, a Glas Crnogorca, mely egyébként is a legvidámabb olvasmányok egyike, megfelelő stílusú kirohánásokkal utasította rendre Szerbiát. Ennek a czim- és rangháboruságnak köszönheti hát Európa, hogy politikai egyensúlya is megmaradt: a balkáni liliputi hármasszövetség meghalt, mielőtt megszületett volna.

Színház.

Dolovai nábob leánya.

Tegnap a színpad műsorváltozást hirdetett — több tag betegsége miatt. Herczegh Ferencz „Dolovai nábob leánya“ cz. színművét vette elő a társulat a lemaradt Öröktörvény helyett. Csodálatosképen — s ezt szívesen jegyezzük meg — hirtelen vették elő a darabot s az előadás dacára ennek simán, zavartalanul folyt le. Nem tapasztaltuk, hogy a szereplők ne tudták volna szerepeiket, a rendezés is kifogástalan volt, de azt, hogy a IV. felvonás ugyanazon a helyen játszódik le, hol a harmadik, kárhozzátjuk s a rendező hibájának tudjuk be, mert tudvalevőleg a negyedik felvonás Jóbék szobájában történik. Talán a diszítőket kímélte — a rendező ur! Akármint volt, de ilyesminek megtörténni nálunk nem szabad.

Jób Vilmát Fá y Flóra játszotta ezuttal is — hanyadszor — nem tudjuk határozottan, de mégis sokszor. Fá y Jób Vilmáját ezideig mindenkor értékes alakításban láttuk — kivéve tegnap este.

Olyan kedvetlenül unottan játszott, mintha kimerült.

Némely helyen játéka erőltetett is volt — de különben mindezekről eltekintve legfőbb hibája az volt, hogy játékból hiányzott a közvetlenség.

Arra pedig ujjal felkérjük a mi igazán kedvelt, szeretett művésznőnket, hagyjon fel azzal, hogy hevesebb indulatok kifejezésénél a zsebkendőjének szétszakítására törekedjék.

A társulat ujjonnan szerződöttetett nájvája P á v a y Ilonka tegnapi lépett fel először mint — szerződött tag Szentirmayné szerepében. — Vendégszereplése alkalmával már elmondottuk véleményünket. Természetes véleményünk ma még épen az lehet.

Pávay Ilonka tegnapi fellépésénél konstataltuk ujjal, hogy tehetséges színésznő, ki előtt — ha határozottabb fellépésre, nagyobb színpadi otthoniasságra tesz szert s teljesen elhagyja az iskolai allűröket — szép

jövő áll. Tehetsége, kellemes organuma s megjelenése biztosítja neki a szép jövőt.

Tegnapí játéka alkalmából különösen arra figyelmeztetjük — ne siessen mikor beszél. Az egyes mondatokat oly gyors egymásutánban mondotta el, hogy a gyors beszéddel a legszebb jeleneteinek értékét, jó lehet a játék kifogástalan volt — rontotta. Erről okvetlen szokjék le s törekedjék nyugodt, mérsékelt beszédre s különösen a szavak pointrozására.

Most mikor pályája kezdetén van, teljes jóakarattal figyelmeztetjük ezekre a nem olyan kirívó, de mégis eléggé feltűnő s észrevehető hibákra.

T a n a y Frigyes Bilitzky kadétja kedves — ügyes volt, de a legszebb, a kanapé jelenetet szintelenül játszotta.

O d r y Árpádtól Tarján Gidát láttuk. Utoljára hagytuk, mert a főbb szereplők között ő volt az egyedüli, ki teljesen jól játszott s alig észrevehető hibákat követett el — amit azonban tekintve a szerep jófel fogását s kidolgozását — elnézünk. Ilyen hiba volt nála — a nagy jelenetnél, mikor halálos sérüléssel felkel ágyából s Jóbékhoz megy Vilma kezét megkérni.

E jelenetnél némelykor oly nyugodtan beszélt, mint a legegészségesebb ember s ha nem látjuk, hogy feje be van kötve, nem is sejtjük a nagy beteget. Ez a beszéd azonban oly rövid ideig tartott nála, s ismét a lazás beteg beszédét hallottuk, hogy elnéztük neki, már különösen azért is, mert mikor a leánnyal szemben áll s beszél vele kifogástalanul szépen játszotta meg a kimagasló jelenetet.

Gondos tanulmányra vallott játéka, szív, érzés volt benne s nyugodtan állíthatjuk, ha nem is fényes, de szép sikert aratott Tarján Gidájával s bebizonyította haladását s hogy a legnagyobb mértékben öntudatos színész.

Kiss Irén, Szathmáry, Pataky jók voltak. Közönség kevés volt, de azért tapsból bőven kivette részét Fá y, Pávay Odry és Tanay.

NAPI HIREK.

Debreczen város felirata az országgyűlés képviselőházához.

Az 1868-dik évi 44-dik a nemzeti egyenjoguságról szóló törvényzikk módosítása tárgyában a január 31-dikén tartott közgyűlés határozatából az országgyűléshez feliratott intézett városunk törvényhatósága is, melyel Háromszék vármegye, az idegen nemzetségek által szorongatott kis csekélység megyéjének hazafias kérelmét támogatják a törvényhozó testület előtt. A felirat — e napokban küldetik fel a képviselőház elnökéhez s miután ez ügyben az érdem, hogy így ment keresztül a közgyűlésen, kétségtelenül pártunk vezérszónokának dr. Bakonyi Samunak az érdeme, közöljük olvasóinkkal a feliratot, mely így hangzik:

Mélyen tisztelt Képviselőház!

Háromszék vármegye törvényhatósága a nemzeti egyenjoguságról szóló 1868. évi 44. törvény cikkely módosítása iránt a mélyen tisztelt képviselőházhoz és a m. kir. felelős kormány elnökéhez intézett feliratát pártolás és hasonló szellemben tartandó fel-

irat küldése czéljából városunk törvényhatóságához és megküldötte.

A midőn az erdélyi részeknek nem magyarajku nemzetiségei által lakott területtől a nemes székely hazafiak köréből édes magyar nyelvünk érdekében s a magyar államnyelv tekintélyének kivívása iránt hozánk intézett esdő szöveget elolvastuk, önkénytelenül is megdobbant szívünk hazafiúi érzete, elgondolva, hogy mily nehéz, mily küzdelmes lehet az idegen nemzetiségek tengerpusztaságában egy-egy ilyen magyar oázisnak a helyzete, a miénkhez képest, kik itt a nagy magyar alföld kellő közepében teljes tudatával sem birhatunk azon élet-halál-harcznak, azon napról-napra megújuló küzdelmeknek, melyeknek magyar testvéreink nemzeti érzelmeik, de különösen az édes magyar nyelv használatának érvényt szerzése miatt folytonosan kitéve vannak.

Kétszeres kötelessége tehát a tiszta magyar vidékek és városok lakosainak, hogy meghallják — feléjük szálló vészkiáltásokat a fenyegetett helyekről, mert hiszen mi, sem erkölcsi, sem anyagi súlyát nem érezzük azon működésnek, melynek sikerre vezetése jól tudjuk épen a csekélyebb létszámú magyarságnak mily óriási áldozatába kerül.

Teljesen osztjuk a testvértörvényhatóság kérelmének jogos és méltányos voltát, mert csakugyan elérkezett már ideje annak, hogy átlássuk, miszerint azon egy emberöltő, mióta a nemzeti egyenjogúságról alkotott törvény fenn áll, évről-évre bizonyítékul szolgál arra, hogy idegen ajku lakostársaink az abban lefektetett tud engedekeységünkkel visszaéljenek, s azt nem nagylelkűségnek, hanem gyengeségnek tekintvén a magyar államnyelvet jogaiból teljesen kiforgassák.

Ugyanazért hazafiúi szeretet és bizodalommal kérjük a mélyen tisztelt képviselőházat, miszerint számtalan, a hazai javát czélzó teendői közepette Háromszékvármegye kérelmének teljesítésére is sort keríteni, és az 1868. évi 44-ik törvényczikknek, a magyar államnyelv jogai és souverénitása érdekében módosítását törvényhozői bölcsességével mielőbb elintézni méltóztatassék.

Kelt Debreczen szabad királyi város törvényhatóságának tartott bizottsági rendes közgyűléséből, 1901. Január 31. és folytatta Február 1-én. Simonffy Imre kir. tan. polg. mester. Komlóssy Arthur, főjegyző.

Közigazgatási bizottsági ülés.

Debreczen város közigazgatási bizottsága ma d. u. Dégenfeld József gróf főispán elnöklésével ülést tart.

Beteg tanácsnok.

Roncsik Lajos tanácsnok, helyettes főszámvevő, ki hosszabb idő óta gyengélkedik — több heti tartózkodásra Tatrafüredre utazik egészségének helyreállítására végett.

Széchényi István gróf emlékezete.

A Széchényi-lakoma napja volt a tegnapi. Mint minden esztendőben a Szé-

chényi István gróf szellemének adózott a Nemzeti Kaszinó s ünnepelte nagy alapítója emlékét. Az emlékbeszédet ezuttal Beöthy Ákos mondotta, aki ékes szóval pompás jellemrajzot adott a legnagyobb magyarról. A konzervatív politika dicsőítése volt a nagy beszéd, azé a politikáé, amely otthon van a Nemzeti Kaszinóban is amelynek nagy előnye hogy keveset botlik, de nagy hátránya, hogy lassan halad.

A hazafias, meleg, nagyszerű felköszöntő után Károlyi István gróf az új angol királyra emelt poharat, a magyarok meleg szívű barátjára.

Uzsoraper a debreczeni törvényszék előtt.

A debreczeni törvényszék büntetőtanácsa tegnap nagyszabásu uzsoraper tárgyalását kezdte meg. Vádlottként három h-nánási kereskedő szerepel, kiket uzsora vétésége miatt helyeztek vád alá.

A tárgyaláson dr. Oláh Miklós törv. bíró elnökölt, a tanács tagjai: Szoboszlai Sándor és Jakó Sándor bírók. Jegyző: Deák Ferencz. A közvádat dr. Udvarhelyi kir. alügyész képviseli. A védelmet dr. Gutfreund Sámuel ügyvéd látja el. A panaszosok képviselőjében dr. Megyeri Pál ügyvéd is jelen van.

Elsőrendű vádlott Deutsch Márton h-nánási szatócs. Vádlott társai Deutsch József 72 éves öreg kereskedő és Deutsch Herman.

A tárgyalásra összesen 51 tanu van beidézve. A tárgyalás előrelátólag három napot vesz igénybe.

Játszótér a nagyerdőn.

Amit a szülők s az ifjuság nevelését szívükön viselő tan-ferfiak oly réges-régen sürgetnek, végre valahára a megvalósulás stádiumához közeleg. Játszótérrel fognak a nagyerdőn létesíteni. Az érdem a Debreczeni Kerékpáros Egyesületé. Laszgalner Kálmán elnök indítványára ugyanis kérvényt adtak be a városi tanácshoz, a melyben kifejtették, hogy Debreczenben egy nagyobb szabásu sport teret óhajtanak létesíteni.

A sport tér czéljaira 25 kat. hold szükségeltetik s lehetőleg közel a kisvonat állomásához. A sportter külső része verseny pálya, míg a belső nagy kiterjedésű terület játéktér lesz.

A játszóteren, ahol mindenféle testedző játékokat fognak kultiválni — középiskolai növendékek belépti díj nélkül játszhatnak. Az egész sportteret tribünök veszik körül, úgy hogy ott nagyobb szabásu versenyeket is lehetséges lesz rendezni.

A tanács pártolól fogadta az életrevaló eszmét s az ügyet kiadta a nagyerdei felügyelő bizottságnak véleményadás végett. A bizottság helyesli a terület átengedését s a játszótér czéljaira az új polgári lövölde háta mögött elterjedő nagy kiterjedésű tisztást tartja átengedhetőnek. A planirozási költségeket a város fogja magára vállalni. Nem hallgatja el azonban a bizottság sem, hogy a jelenlegi polgári lövölde golyófogói nem felelnek meg teljesen a czélznak s a

köz- és életbiztonságot látja veszélyeztetve. ha a jelenlegi állapotban ném segítenek, s ezért egy rendőri szakközlegekből álló bizottságot kíván kiküldetni.

Öngyilkossági kísérlet.

Csak tegnap adtunk hirt egy öngyilkosságról, melyet egy fiatal ember követett el, ma már pedig ismét öngyilkosságról kell beszámolnunk. Ezuttal egy fiatal leány akart az élettől megválni. Kandel Márton hatvan u. lakosnál lakott Balogh Erzsébet. Hat év óta van ott s szorgalmáért, jó magaviseletéért szerették. Egy másik eseléd is volt Kandeléknál, de azt tegnap elküldték. Ez a leány azt hitte, hogy Balogh Erzsébetnek árulkodott s elmondta, hogy Balogh Erzsébet milyen dolgokat beszélt gazdájáról s feleségéről. Kandel e miatt a leányt megpirongatta s a szidás annyira kellemetlenül esett Balogh Erzsébetnek, hogy öngyilkossági szándékból marólugot ivott. Gazdája észrevette tettét s a kórházba szállíttatta, hol ápolás alá vették. Életbenmaradásához van remény.

Hűtlen feleség.

Nemrég adta rá a fejét az 55 éves Urbán György, hogy megint asszonyt hozzon a házhoz. Nemrég halt meg ugyanis a második felesége. Addig addig fontolgatta Urbán a dolgot, hogy végre is elhatározta, hogy már a miatt a két apátlan anyátlan árva gyermek miatt is, a kiket a házában nevelt, újból megházasodik. Feleség után nézett s hamarosan talált is egy kaczkias tüzről pattant menyecskét. Idáig rendén is ment volna a dolog, de tegnap szomorú nap viradt férj uramra. Megszökött az új asszony — Szalai Margit — s ha még csak maga szökött volna, de az árva ruhakamrájából is magával vitt egy jókora mennyiséget. Az elhagyott férj most a rendőrségen keresi a hűtlen feleséget, meg az ellopott holmit.

Kézrekerült többszörös tolvaj.

Rossz fát tett a tüzre 1899-ben Sas Vizslovszki nevű debreczeni hetes. Ellopta egy pajtásától Karikás Gábor hetestől 18 frt 80 krt tartalmazó pénztárcáját. A rendőrség kereste is abban az időben a zengzotes nevű hetest, de eredmény nélkül, mert Sas Vizslovszky úgy eltűnt Debreczenből, mintha csak a föld nyelte volna el. A mult hetekben nagyobb tolvajlást követtek el Debreczenben s különös véletlen folytán ép azon a napon látták a körözött hetest Debreczenben esatangolni, felhívták rá a rendőrség figyelmét és Sas ma már a rendőrség börtönében ül. Alapos a gyanu, hogy a fent említett nagyobb szabásu tolvajlás is az ő műve.

Kereskedő táncszatóly.

Keves idő választja el már társadalomunk fiatalágát attól a fényesnek ígérkező málatságtól, mit a kereskedők f. hó 9-én tartanak meg az Arany Bika szálloda disztermében. A rendezőség, melynek élén a kereskedő világ előkelőségei állanak, minden erőt igénybe vevő szorgalommal fáradozik

azon, hogy mulatságuknak az eddigieknél is nagyobb sikert biztosítson. A meghívókat szétküldték, a jegyek pedig Szt. Királyi-Tivadar, Békés Lajos s Zádor Lajos ur üzle-
tében szerezhetők meg.

Éretlen tréfa.

Éretlen tréfát követett el tegnap este-
felé valaki; telefonon értesítette a tűzoltó-
ságot, hogy a Széchenyi utcán tűz van. A
becsapott tűzoltók lóhalálából vágtattak ki a
jelzett veszedelem színhelyére, ahol aztán
kiderült, hogy az egész tűzveszedelem nem
egyéb oktan tréfánál. Most keresik, hogy
ki nek telt kedve az ilyen szórakozásban. --
Bizony nem ártana az illetőt nyájaskodásá-
ért egy kis megérdemelt leczkében részesíteni.

Üsd vissza!

Ki van adva a jelszó. A mely gyere-
ket a tanító meg mer fenytetni, az üsse
tanítójának vissza. És e szomorú, hamis
jelszónak ismét van egy áldozata. Györfvály
Imre ozorai tanító meg akart büntetni egy
14 esztendő fiút, Csepreghy Jánost. A ta-
nitvány erre kést rántott tanítójára. Az
ügyet Györfvály bejelentette az iskolaszék-
nek, ez pedig az egészet átadta a tamási
járásbírósnak.

Gyermekek germanizálása.

Pozsonyban nem elég a nagyoknak a
német színház, már a gyermekeket is föl-
hajlják a germán muza templomába. A po-
zsonyban megjelenő magyar lapban, a „Ny-
ugotmagyarországi Híradó”-ban olvassuk, hogy
ott egy Schüth Nándor Henrik nevű jezsuita
páter a primási palotában németnyelvű zini-
előadást rendez. A Seelchen in Walde
című „karácsonyi regét” adja elő, még
pedig, mivel a darabban csupa gyermek
szereplő van, csupa kis fiuval és leánnyal
az elemi és középiskolákból. Világos, hogy
ez nem egyéb germanizálásnál, a mely annál
gyalázatosabb, mert gyermekeket, a ma még
németajku Pozsony jövőendő magyar nemze-
dekét akarja már most, a fogékony gyermek-
években eltántorítani a magyar nyelvtől,
magyarságtól és — hisz nyelvében él a
nemzet — a magyar hazától. Nagyon he-
lyesen és kötelességéhez méltón tette az a
néhány pozsonyi kath főgimnáziumi tanár, a
ki határozottan eltiltotta a gyermekeket attól,
hogy föllépjenek ebben a német darabban,
melynek eladásával Schüth páter a reverenda
alatt oly szemérmetlenül germanizál.

Öngyilkos szerelmes.

Kolozsvár uri társadalmát gyászos tra-
gédia tartja izgalomban. Tóth Ödön honvéd-
főhadnagy forgópisztolyal föbelötte magát,
mert a kolozsvári Nemzeti Színház egyik
tagjába W. V.-ba szerelmes volt. A boldog-
talan fiatal ember, a ki csak 21 éves volt,
szombaton délután hazament a Iskására,
levelet irt a művésznőnek, a ki nem is sejt-
tette, hogy szereti, kezébe vette még egy-
szer az imádott nő arczképét, azután szol-
gálati revolverével halántékon lötte magát.
Tüstén meghalt. Az öngyilkossá lett hon-
védtszert tegnap temették Kolozsvárt óriási
résztvét mellett.

Podesta választás Fiumében.

A magyar tengerparton is nagy ese-
mény történt. Első érdemleges ülését tar-
totta a raprezentanza. Podesta-választás volt
a napirenden, s az új képviselők csaknem
egyhangulag Maylender doktort a régi po-
desztát választották meg újból. A választás
nemcsak előre látható volt, de természetes

is. Maylender fáradzott azon, hogy a fiumei
viszonyokat a rendezés felé vezesse, s ezért
hálából a raprezentanza, a melyet megal-
kotni segített, őt sietett a polgármesteri
székbe ültetni.

Betiltott gyűlés.

A debreczeni szocialisták vasárnap
délután gyűlést akartak tartani a Széchenyi
utca végén levő tisztáson. A programm
egyik pontja azonban szemét szurt a pol-
gármesternek s azon az alapon, hogy nincs
belügyminiszterileg jóváengedett alapszabálya
a pártnak, megvonta a gyűléstartástól az
engedélyt. Így tehát a vasárnapra hirdetett
és nagyszabásúnak tervezett népgyűlés bi-
zonytalan időre elmarad.

Letartóztatott orvos.

A rendőrség letartóztatta ma reggel
Formágyi Győző dr. orvost, a kit kaució
sikkasztásért feljelentettek. Az orvos már
régóta gyanus társaságban élt s két hónap-
pal ezelőtt törvény előtt is állt. Egy elzül-
lött földbirtokos, Zolnay Béla, hatezer forin-
tot követelt egy hirhedt pénzügynökön, Lef-
kovics Mátyáson. Azt állította, hogy bizonyos
ügyének rendezésére átadta neki az össze-
get. A pénzügynök tagadta ezt, a mire Zol-
nay két cimboráját Gillányi Róbertet és For-
mágyi Győző drt megkérte arra a kis szí-
vességre, hogy irjanak alá egy nyilatkozatot,
a melyben elismerik, hogy látták, a mikor a
pénzt átadta Lefkovicsnak. Pörre került a
dolog s a három jóbarát hamis vád büntet-
téért a törvényszék elé került. A bíróság el-
ítélte őket, köztük Formágyi drt nyolc hó-
napra börtönre. Az orvos különben ezen a
tárgyaláson megvallotta azt is, hogy egyszer
már lopásért is megbüntették.

Gyilkosság vallásos örjögésből.

Borzalmas dráma játszódott le a na-
pokban Ourby svéd faluban. Nilsson jómódu
paraszt udvarán dolgozott, mikor egyszerre
hirtelen elébe kerül a feleség vértől bo-
rivta és mielőtt Nilsson ijedt rémületéből
magához térhetett volna, az asszony az
udvar közepén levő kuthoz futott és bele-
ugrott. Az időközben magához tért parasz-
t bement a házba segítségért. Ott újabb bor-
zalmas látvány tárult elébe. Tíz éves fia
szétzuzott fejjel hevert a padlón, mellébe
éles konyhakés volt szurva és a feje csak-
nem teljesen levágva a törzsről. Kétségte-
len, hogy az anya ölte meg a gyermeket.
Gyakran v o l t a k vallási tépelődései és
ilyenkor félig örült volt. Sokszor emlegette,
hogy jobb volna a gyermekének, ha előbb
meghalna, mielőtt megismerné a világ go-
noszságát. De hogy meg is ölje a gyerme-
ket, arra senki sem mert gondolni.

Halálos katasztrófa a bányában.

A főváros szomszédságában Békás Me-
gzer mellett halálos katasztrófa érte a csil-
laghegyi kőbánya néhány munkását. Dina-
mitrobbanás következtében egy nagy föld-
tömeg leszakadt és két munkást megölt,
többet pedig megsebesített. A csillaghegyi
kőbánya a Ney Ede és Társa budapesti kő-
faragó-czég tulajdona. A tulajdonosok két
hétvel ezelőtt vállalatba adták a földmun-
kát Reiner Sándor és Jezerniczky József
fővárosi vállalkozóknak, a kik szarvasvidéki
kubikusokkal azonnal hozzáláttak az agya-
gos föld elhordásához. Február elsején dél-
után javában dolgoztak a csillaghegyi bá-
nyában; egy helyen nem fogta a csákány
a fagyos anyagot, a mire a munkafelügyelő

dinamittal akarták fölrobbantani a földréte-
get. A töltés azonban nem sült el, a mire
tovább folytatták a munkát.

Egyszerre váratlanul exglodált a dina-
mit és nagy darab agyag leszakadt a bá-
nyában. A föld több munkást eltemetett. Az
épen maradt emberek hamarosan eltakarí-
tották a földet és kihúzták eltemetett tár-
saikat. Két szarvasi kubikos: Podány János
és Dezső Bálint ekkorra már meghalt, egy
harmadik Szabó József pedig életveszedel-
mesen megsebesült. A halottakat a békás-
megyeri község házára vitték, a sebesültet
pedig Budapestre a Szent János-kórházba.
Értesítették az esetről a pestvidéki törvény-
széket, amelynek részéről egy vizsgálóbíró s
egy orvos ment ki a községbe.

Szell Kálmán Fejérvály bárónál.

A Herczel-szanatóriumba naponként
ellátogatott Szell Kálmán miniszterelnök, a
mióta Fejérvály bárót megoperálták. A re-
konvalescens beteget azonban Szell Kálmán
még nem láthatta s csak dr. Herczel Manó
tanártól értesült eddig a honvédelmi minisz-
ter állapotáról. Báró Fejérvály ma azt a
kivánságát fejezte ki, hogy nagyon szeretné
ha Szell Kálmán meglátogatná. Örömmel
értesítették a miniszterelnököt a beteg ki-
vánságáról és Szell Kálmán boldogan sietett
báró Fejérvály szobájába. Öszinte és öröm-
teljes volt a viszontlátás mindkét részről a
meghatottságot azonban hirtelen elűzte báró
Fejérvály katonás természete és vidám
hangulata. Jö ideig beszélgetett S z é l l
Kálmán a honvédelmi miniszterrel, a kit
kitűnő színben talált.

Igy közvetlen közelségből szerzett meg-
győződést arról, hogy a lábadozó már ren-
desen étkezik és reményteljes örömmel néz
eléje nemsokára bekövetkezendő felgyógyu-
lásának. Az önfeláldozó ápolásban, amely-
ben Herczel tanár és szanatóriumának or-
vosi személyzete részesítik, osztoznak a
báró leányai és fia is. A miniszter állapota
az örvendetes javulás mellett is még min-
dig a legnagyobb kiméletet igényli és ezért
miniszterelnök látogatása, amely csakis a
beteg kivánságára történt, kivételes. Más
látogatókat egyelőre egyáltalán nem bocsá-
tanak be a miniszterhez.

Kevesebb a kivándorló.

Egy szomorú apa sóhajtott föl egy-
szer így:

— Hála Isten a családomban már nem
hálnak a gyerekek!

Mikor megkérdezték tőle, hogy mi adja
a szájába ezt a keserű fohászokodást, meg-
magyarázta a dolgot.

— Hat gyermekem volt. Mind a hatot
elvitte a kanyaró. Most már egy sincs, hát
nem hal meg senki.

Erre a mintára sóhajthat az ember,
mikor az Amerikába kivándorló magyarok-
ról beszél. Szepesmegye allspáni hivatala
konstatálja, hogy a kivándorlók száma az
idén hétszázötvennel apadt. Ezt a szomorú
sójajtást teljesen megmagyarázza az, hogy
Magurában és Poprád völgyében egyes köz-
ségek annyira elhagytak és néptelenek
lettek már, hogy nincs senki, a ki kiván-
dorolhatna. Az utolsó három évben ezen a
vidéken tizezernél több utlevelet adtak ki s
ha hozzávesszük azokat is, akik utlevél
nélkül hagyták el az országot, a kivándor-
lók számát tülzás veszélye nélkül tízenöt-
ezerre lehet becsülni.

Lezuhant a vonatról.

Dankó János iglói vasuti fékező szombaton Vychodua állomáson saját vigyázatlansága következtében a meginduló vonatról oly szerencsétlenül esett le, hogy már csak szétdarabolt holttestét húzták ki a kerekek alól.

A Barnum czirkusz Debreczenben.

Megemlékeztünk már arról, hogy a világ legnagyobb cirkusza, a Barnum A. Barry cirkusz körutja alkalmából Debreczenben is óhajt két előadást tartani. A cirkusz tulajdonosai engedélyt kértek, hogy május 11. és 12-én előadást tarthassanak. A színház igazgatója felszólalt az engedély megadása ellen, amennyiben még akkor a színház Debreczenben lesz, a főkapitányság azonban nem látta veszélyeztetve a két napra szóló engedély megadásával a színház érdekeit, s így megadta a cirkusz tulajdonosoknak az engedélyt Május 11. és 12-én, tehát a világ legnagyobb cirkuszának előadásában győződik a debreczeni közönség.

Van önnek aszthmája?

Dr. Schiffmann aszthma-pora a legmakaesabb esetekben is azonnali enyhülést és teljes gyógyulást hoz létre, a hol már semmi más szer nem segített. Kapható minden gyógyszerárban, csomagja kr. 3:20 és 5:80. A hol készletben nincs, onnan tessék Török J. gyógyszerészhez, Budapest, Király-utca 12 fordulni.

Aki egy királynőbe szerelmes.

Február 5.

Nemrég történt, hogy Hágában egy Schlacht Erik nevű fiatal ember a nyílt utcán megállította Vilma királynő kocsiját, mosolyogva odament a királynőhöz és így szolt hozzá:

— Kisasszony, imádom, legyen a feleségem!

A királynő csodálkozva nézett a mérész ifjura, aki őt nem ismerte. Egy rendőr azonban hamarosan ott termett s elfogta a szerelmes fiatal embert. A királynő ezután nyugodtan tovább hajtatott udvarhölgyével.

Schlacht Erik tegnapelőtt állt felség-sértésért a törvényszék előtt.

— Hogy merre Ő felségét feltartóztatni utjában, s hogy mert olyan vallomással elébe állani? — kérdezte az elnök.

— Kérem én nem tudtam, hogy ő a királynő. — felelt az ifju. — Három hónapja vagyok csak Hágában, azelőtt Haarlemben laktam. Egyszer láttam egy nagyon szép és

fess kisasszonyt, megtetszett s kerestem az alkalmat, hogy minél gyakrabban láthassam. Láttam is elég gyakran, de mindig csak kocsin.

— De azt tudni kellett, hogy azok a kocsik udvari kocsik?

— Én csak azt gondoltam, hogy uri kocsik. Külömben a kocsit alig is néztem, csak a kisasszonyt. Soha úgy meg nem szerettem senkit, mint őt. Azon a napon mikor megállítottam a kocsiját, nagyon erőt vettem rajtam a szerelem. Elhatároztam tehát, hogy bármi történjék, megvalloim neki a szerelmemet s megkérem a kezét. Amint így járkálok ezekkel a gondolatokkal, egyszer felpillantok s meglátom őt. Nem tudtam magamon uralkodni. Odamentem s megkérem a kezét.

A törvényszék rövid ideig tartó tanácskozás után az elnök kihirdette, hogy felmenti Schlachtot, mivel nem tudta, hogy a királynővel van dolga s csak utcai rendezavarásért ítéli el.

— Meg van elégedve? — kérdezte az elnök a szomorkodó vádlottól.

— Hogy lehetnék megelégedve? — siránkozott Schacht. — Hiszen nem találtam viszonzszerelme...

Agyonvert ispán.

Febr. 5.

Tóthpál István juhász kettős gyilkosságot követett el: megölte a feleségét, meg a felesége szeretőjét. Mint ahogy a népszínművekben, az érzékeny és vértől áztatott szerelmi drámákban le van írva, egészen úgy történt a dolog

Sanik Gyula, a ki ispán a Vészto mellett Halmi pusztán, szemet vetett Tóthpál István juhász feleségére, akit a nyáron gyakran meglátogatott. A tél beálltával azonban a számadó juhász is beszorult a pusztáról s otthon tartózkodott. A szerelmesek ekkor úgy segítettek magukon, hogy az ispán különböző ürügyek alatt elküldte a juhászt hazulról. E gyakori elküldés gyanussá tette Tóthpált s elhatározta, hogy ráles az ispánra.

Midőn az ispán Tóthpált ismét azzal küldte el, hogy rendeljen sót a birkák részére, nem ment a városba,

hanem a szalmakazlak közt húzta meg magát, innen leste az ispánt. — Nem sokáig kellett várnia, mert az csakhamar megjelent a lakásban, melynek ablakát belülről lefüggönyözték. Tóthpál ekkor fejszét ragadott, az ajtót betörte és az ispánt úgy sujtotta fejbe, hogy a koponyája ketté repedt s holtan bukott le a földre. E közben az asszony menekülni akart, de a felbőszült ember elfogta s addig ütötte, míg össze nem rogyott.

A nagy lármára össze futott a cselédség. Tóthpált legyűrték s megkötözve tartották, míg a csendőrség megérkezett. A juhászné pár órai kínlás után szintén meghalt.

Halál a máglyán.

(Ártatlanul elégetett ember.)

Február 5.

Kansas amerikai állam Leavenworth községében a minap egy néger azon gyanu folytán, hogy nejét meggyilkolra, a nép kiragadott a börtönből s azon a helyen, ahol a gyilkosság történt, elevenen elégetett. Körülbelül 8 ezer ember nézte végig az ideg izgató eseményt.

A szerencsétlen néger Fred Alexandernek hívják. Egy vasuti sínre kötötték s úgy vitték a rendőrségtől a Coonty fegyházba. A polgárok nagy vasdarabokkal felgyverkezve betörték a fegyház kapuját s Alexandert férfiak, asszonyok és gyermekek ujjongása közepette a dráma színhelyére hurezolták. Ott petroleummal leöntötték s megégették, daczára, hogy legutolsó perezig ártatlanságát hangoztatta.

A felbőszült tömeg nehezen bírt a fegyházba behatolni, miután az összes ajtók be voltak zárva. A nép először a sheriff-től békésen akarta a gyanusítottat kikérni, de miután ez vonakodott teljesíteni a kérelmüket, erőszakhoz folyamodtak.

Betörték az ajtókat, de a néger az egyik cellában elbújt s csak hosszas keresés után akadtak reá. A megvadult emberek egyike egy kalapáccsal fejbevágta a szerencsétlent, a további ütésekkel azonban a többiek megakadályozták.

Ekkor a néger kihurezolták a tere, hol a szerencsétlen folyón ezt kiáltozta:

— Emberek, én ártatlan vagyok, ne bántatok. Isten a tanum erre!

— Hazudik, égessük el, — volt a félkörben kötül álló tömeg válasza.

Mégegyszer próbált védekezni:

— Emberek, ha megöltök, ezt helytelenül teszitek. A gyilkosságot nem én követtem el s egy napon meg fogjátok találni

Van szerencsem a n. é. közönséget értesíteni, hogy Kleinoscheg Testvérek pezsgőgyárosok

„Trilby” pezsgőjének

raktárát vettem és bátorodom ezen elismert kiváló minőséget a legjobban ajánlani.

KOMLÓSSY LAJOS előbb Szabó Zsigmond

Debreczen, Piacz és hatvan-utca sarok.

az igazi tettet. Tudom, hogy hiába mondom ezt nektek, de ártatlan vagyok, ártatlan!

A beszéd mitsém ért. A néger kezeit megkötötték, aztán egy farakásra helyezték, majd petroleummal leöntötték. A petroleumot a meggyilkolt leány apja gyújtotta meg.

Megjegyezzük, hogy hasonló erőszakos kivégzés rövid idő alatt már harmadszor ismétlődik a feketék között.

Egy szabadságharcos aranylakodalma.

Febr. 5.

Megható szép ünnepélynek volt szemtanuja Temerin község lakossága, a midőn Ivanits János szabadságharczbeli vitéz 50 éves házassága alkalmából ünneplé aranylakodalmat.

Mint huszárvezető részt vett a szabadságharcz idején 14 ütközetben, Guyon és Perczel tábornokok vezetése alatt. Verbásznál, a hol Guyon tábornok Jellasich hadtestét szétverte, Ivanits egy merész és hőstettet is vitt véghez.

Ugyanis ezen véres csata közben Sztás főhadnagy lovas csapatával oda vágatott, a hol a dzsidások zászlója lengett s Ivanits a zászlót, bár akkor már több sebből vérezett, a zászlótartó kezéből kicsavarta s azt a csapat örömrivalgása mellett a főhadnagynak átadta.

Egy alkalommal 12-vel magával kísértó Perczel Szent-Tamásról a római sáncok felé. Perczel kíséretében volt Gál ezredes is, a ki nem tudván az utazás célját, azt kérdezte Perczeltől: „Tábornok ur, hát most merre megyünk?”

Perczel erre szemöldeit összehuzta s Gál ezredesnek azt válaszolta:

„Hogy kérdezhet ilyesmit, hiszen ha azt a csákóm tudná, még azt is keresztül lőném.”

A temesvári ütközet és a világosi fegyverletétel után ő is mint a többi honvéd társai leverve és megtörve, szomorodott szívvel menekültek a bizonytalan vég felé, menekülésük közben többen estek áldozatul az oláhok dühének, a kik iszonyu kegyetlenkedéseket vittek véghez a menekülő honvédeknek.

Neki azonban sikerült öt társával együtt lóháton az ellenség elől elmenekülni és sok viszontagság után Temerinbe, szülőfalujába eljutni, a hol jelenleg is a nép közszeretében és tisztelésében tölti napjait.

CSARNOK.

A gróf meséje.

Irtta: Nemeskéri Kiss Zoltán.
(Folytatás.)

Megjegyzem, hogy németül beszélünk. A leány elmondta, hogy bécsi, megszökött hazulról, mert ahhoz akarták kényszeríteni, akit nem szeret. Az apja postahivatalnok. A

mióta eljött, az eladogatott holmijának az árából élt, de végre is elfogyott minden és akkor szállásadónője biztatására üzletbe ment.

Ha tudtam volna, hogy mi vár reám, sohasem jöttem volna ide, — szölt. Ki tudja, mit csinál velem ez a három ember, ugy félek elmenni.

Majd elkisérem.

Igy is történt. Reggel mikor elmentünk a leány nagy bámulatomra kijelentette, hogy többé nem jön üzletbe.

Elindultunk hazafelé. A három ur nyomunkban. Hallottam, a mint kifőzték, hogy ha én nem megyek föl a leányhoz, hát ők majd felmennek.

Kopott külvárosi ház elé értünk. Itt bizony minden történhetik. Mégis azt mondtam a leánynak, menjen be, majd én várok egy kissé a kapu előtt, addig majd elmennék az üldözők.

Alig váltam el azonban a leánytól. A három ur besuhant utána a kapun. Beléptem én is. Azok éppen a házmesternétől tudakolták, melyik ajtón ment be a leány. A házmesterné éppen felelni akart, mikor föl pattant az ajtó és a leány lépett ki kis batyuval a kezében. Mögötte egy rongyos ruhájú vén asszony, a ki mérgesen rikácsolta:

— Nincs tovább hitel kisasszony. — Hozzon egy kis pénzt. Ilyen szép leány, mint maga, és ilyen ügyetlen. Pedig csak az utcára kell kilépnie, hogy szerencséje legyen. Pénzt hozzon, anélkül nincs se pénz se lakás.

A három üldöző diadalmasan mosolygott össze. Én egy hirtelen gondolattól megkapatva, odaléptem a leányhoz, és a karomat nyujtottam neki. Kisiettünk az utcára. Egy darabig szótlanul mentünk, aztán megkérdeztem a leányt, hová menjünk.

— Hová? Én Istenem, hát hová? Én idegen vagyok itt, nincs egy krajezárom sem, nincs hová lennem.

Ránéztem erre a leányra. Az októberi kelő nap sugara rászörta fényét arcára és megaranyozta a szöke haját. Tiszta szeméből az őszinte ártatlanság sugárzott. Nagyon megsajnáltam.

— Hát jöjjön velem. Eljön a hová én akarom.

Tiszta csengő hangon szölt, kiérett belőle a férfi lovagiaságában való bizalom: — Igen.

Fölmentünk a lakásomra. A háziasszonyom, akinek melleleg mondva szabóműhelye volt, nagyon elbámult. Siettem őt megnyugtanni.

Asszonyom, vegye pártfogásába ezt a kisasszonyt. Tisztességes leány. Bánjon vele szépen, és majd ha hazajövök, beszélünk a többről.

Isten tudja miért, szinte menekültem hazulról. Csak délután jöttem meg. — Alig léptem a szobámba, jött a háziasszonyom. A derek asszony elkezdett magasztalni, hogy milyen szépen jártam el, azután kijelentette hogy a kisasszony már ott varr a többi leánynyal együtt, pompás munkásnő, nagyszerűen dolgozik. Ellehet itt, ameddig akar, mert édes kedves, jó leány.

Három hónapig volt nálunk a leány. Azalatt többször elbeszélgettem vele. Csöndes és szomorú volt mindig, siratta a szüleit az apját, az anyját, akiket úgy szeretett, s akik szeretetből akarták szerencsétlenné tenni. — Ő pedig csak a szívére hallgat, nincs egyebe, abban kell boldogságát keresnie. Nem akarok többet beszélni a három hónapról.

Elég az hozzá, hogy a szép Lizettet megtanultam tisztelni, becsülni. Miatta még az életmódom is megváltozott, nem jártam többé a régi kávéházba, de igenis délelőttönkint a varróba.

— Vége köv. —

Városi színház.

Ma kedden, február hó 5-én:

A gésák.

Japán daljáték 3 felvonásban.

Holnap szerdán, február hó 5-án Sárosi P. felléptével:

A madarász.

Operette 3 felvonásban.

Nyit-tér.

Borivóknak, kik a bort savanyuvízekkel szetik vegyíteni, mindenek előtt a

WATTONI-FELD

GISSHÜBLER

legfinább ösvényes

SÁVANYÚ-KÖV

ajánlható. E víz közömbösíti a bor savát és az italnak kelte kellemes, ingerlő mellékzét ad, anélkül, hogy azt fokoztára festene.

A püspökladányi I-ső takarékszövetkezet, mint

részéről ezennel közzé tétetik, hogy a z o n 5 ü z l e t é v, a melyre alakult, 1900. évi deczember hó 31-én lejárván, feloszlik: miért is felhívja hitelezőit követeléseiknek ezen hirdetmény harmadik közzétételéről számított hat hónap alatti érvényesítésére.

P.-Ladány, 1901. évi febr. hó 1.

Az igazgatóság nevében:

Kiss Ferencz,
elnök.

Doktor Kriegl József-fois
valódi angol

Börvédő kenőcs és borax szappan

1. teljesen mentes minden durva ártalmas, tiltott anyagoktól, a legjobb kenőcs minőségű bőrdéne

2. After.

tisztatlanságok ellen. Egy tégely kenőcs és borax szappan 3 kor. 30 fillér az összeg előleges beküldése mellett

Chief Office 48. Brixton-Road, London S. W.

Az utalvány címzendő (5.)

Apotheker A. Thierry Balsam-Babrik
Pregradában Rohitsch mellett.
Nagybani vételnél megfelelő engedmény.

APRÓ HIRDETÉSEK.

10 szög 40 fillér, azontul minden szó 2 fillér. A legcsebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűből szedett minden szó 4 fillér.

Női kalap készítésben

ügyes kézi leányok, kik az eladásban is némi jártassággal bírnak, elfogadtatnak **Rózsa Lajos** nődivat termében.

Egy intelligens özvegy

urinő mint anyahelyettes serdülő leánykák mellé esetleg úri családhoz házvezetőnőül ajánlkozik. Czim a kiadóhivatalban.

Nagy Block naptárak,

mindkivül praktikusak 1901. évre 40 krért kaphatók kiadóhivatalunkban.

Egy 4 középiskolát

s kereskedelmi szaktanfolyamot végzett egyén, ki már irodában alkalmazva volt, hasonló állást keres. Czim a kiadóhivatalban.

A „Rabkert“ melletti

Horváth-féle telken 102 db. tavalyi száraz ákácfa eladó. Értekezhetni Varga-u. 43. a tulajdonossal.

Szives tudomásul!

Saját termésű, tiszta

természetes ó-borok

Szent-Anna puszta homoki szőlő telepünkről.

Literes palaczkokban:

Fehér asztali	80 fillér
Rizling	92 "
Veres asztali 98-ról	80 "
Veres Kadarka 98-ról	1.20 "
Asztali siller	70 "
Nagy burgundi siller	92 "

Palaczkokért 16 fillér letét.

Hordó számra való vételnél megfelelő engedmény.

Kaphatók a termelő

Szabó Lajos fiai cégénél

Debreczen, Tisza palota
valamint

Geréby Fülöp Utódai uraknál.

49—1901.

Pályázati hirdetmény.

Debreczen sz. kir. város közbizósági bizottságának meghívására megüresedett ellenőri állásra mely állás évi 1400 korona fizetés, természetbeni lakás, 6 öl tűzifa, 40 korona világítási átalány, egy tehén és két sertéstartásból álló javadalmazással van összekötve, ezennel pályázat hirdettetik.

Ezen állás oly okleveles állatorvossal fog betölteni, ki az 1888. évi VII. tc. 133 §-a értelmében törvényhatósági állatorvosi minősítéssel bír.

A kinevezett ellenőr Debreczen sz. kir. város tisztii nyugdíjintézetének tagja leendő köteles évi fizetésének megfelelő szabályszerű óvadékot letenni.

Felhívtnak az ezen állásra pályázni kívánók, hogy kellően felszerelt pályázati kérvényeiket hozzám **f. é. február hó 28-án d. u. 5 órájáig** annyival inkább benyújtsák, mert a később érkező pályázati kérvények figyelembe vételni nem fognak.

Debreczen, 1901. jan. hó 22.

Gr. Dégenfeld József
főispán.

Téli kabát prémekkel
8 frttól.

Flanell és selyem
blousok.

Női és leány
félpaletok.

Feltétlenül a legelőnyösebben vásárolunk

szolid és izléses

női felöltőket és

diszített női kalapokat

RÓZSA LAJOS

női divat termében

Debreczen, **Kistemplom-bazár.**

Divatosan diszített
női kalap 3 frttól.

Gyermek köpenyek
3 frttól.

Szőrmegallérok, mufok és nyakcolliék.

Nyomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában Debreczen, a főpostával szemben.